

**TE AROHA O RANGINUI KIA PAPA-TUA-NUKU O
TE TAU 1923.**

**APERIRA ARA NGAHURU-MATAHI-O-
PAENGAWHAWHA.**

Ko Kaipo te whetu kei te taki mai i te matao. Whakawhaititia nga kai ki te rua. Nga whakaaturanga a te marama mo nga pai me nga kino o epi ra e 30. Turu 2, 12.40 a.m. He ua nui kei te haere.—Tangaroa 8, 4.53 p.m. He paki tenei.—Whiro 16, 5.58 p.m. He paki ano tenei.—Tamatea 24, 4.50 p.m. He paki ano tenei wa.

1. **TE RATAPU O TE ARANGA.** He Atua.
 2. MANE. Turu.—Pari tonu nga tai ata nga tai ahiahi. He mataitai te kai.
 3. TUREI. Rakaunui.—Tikina atu i nga kai moana kei te takoto noa i te awatea.
 4. WENEREI. Rakau-matohi.—Pai tonu te mahi kai i te akau i te taautanga o te ra.
 5. TAITE. Takirau.—He ngawari te atatu ki te awatea.
 6. PARAIRE. Oike.—Ko nga paigna kei te taautanga o te ra.
 7. HATAREI. Korekore-piri-ki-Tangaroa.—Pai tonu mo te ika, me te tuna. Moana kai enei.
 8. RATAPU. TUATAHI I MURI O TE ARANGA. Tangaroa-a-mua.
 9. MANE. Tangaroa-a-roto.—He ra pai mo te hi ika, he aho poupou i te awatea.
 10. TUREI. Tangaroa-kiochio.—Ka pukohu a uta ka hinga te ika. Whakaekoa nga tauranga.
 11. WENEHEI. Otane.—Patua te tuna i tenei po.
 12. TAITE. Orongonui.—He rerenga whakamutunga enei ra no te inanga.
 13. PARAIRE. Mauri.—He hinapouri tenei, me hi te tuna.
 14. HATAREI. Omutu.—Torona a tatahi mo nga kai moana i te awatea.
 15. **RATAPU. TUARUA I MURI IHO O TE ARANGA.** Mutu-whenua.
 16. MANE. Whiro.—He tohu kino te kohititanga o te marama.
 17. TUREI. Tirea.—He ra kino ano tenei mo te mahi kai.
 18. WENEREI. Hoata.—He ra pai tenei, kua kitea nuiti te marama.
 19. TAITE. Ouenuku.—He poto noa te pai, whakahau te mahi. He po tuna.
 20. PARAIRE. Okoro.—He po tuna ano tenei. I te ra poupou ki te ra to he pai.
 21. HATAREI. Tamatea-ngana.—Kei te kaha te au o te moana.
 22. **RATAPU. TUATORU I MURI IHO O TE ARANGA.** Tamatea-kai.
 23. MANE. Tamatea-kai-ariki. He ahua ngawari tenei ra.
 24. TUREI. Huna.—He huna kai te mahi a tenei ra.
 25. WENEREI. Ariroa.—He ra pai tenei mo te wero tuna.
 26. TAITE. Maure.—I te ata ki te ahiahi he pai.
 27. PARAIRE. Mawharu.—Pai tonu mo te pouraka koura.
 28. HATAREI. Ohua.—He ra pai tenei.
 29. **RATAPU. TUAWHA I MURI IHO O TE ARANGA. 4HOTU.**
 30. MANE. Atua. He ra kino tenei, he whakahaehae.
- WHAKAPAAUA TE KAHA KI TE MAHI.**—Kua tae mai tenei kei te wahi o te tau e kiia ana e nga tupuna ko "Te Ngahuru-matahi-o-paengawhawha. Whakawhaititia te kai, te taonga ki ro whare. He ua nui kei nga ra umatanga o tenei marama. Kei te pai a ko atu ka whakaekoa te matao o te Hotoke. Me timata te parau i nga maara nunui inaianei mo te witi, te oti me te paare. Hurihia hoki nga mahinga monga taewa, te hurihanga tuatahi. Tangohia ake nga kopura putiputi ki ro whare mo te koanga ka tiri atu ai. Tiria atu nga pi hei kai hohoro me nga rerihia. Tiria atu hoki nga kakano kapeti. He oranga nui kei roto i nga taewa, pi, rerihia i tiria kawetia, me hauhake i a Hepetema nui atu te whaaotia e te tangata mo te utu nui tonu. Ko nga wahi kaore e taea mai ana e te hukapapa ko te tiri kai matamua tonu te mea pai. "Te tahi oranga nui kei tenei tu mahi!" Koia tenei ko te marama hei tiringa atu i aua kai matamua. "Tena reia e te iwi! Kei hea nga Toa Mahi Kai?"